69866 - Abdest alan kimse, sağ ayağını yıkadıktan sonra ve sol ayağını yıkamadan önce çorabını giyerse, (daha sonra yeniden abdest alırken) çorabının üzerini meshedebilir mi?

Soru

Bazı insanlar, abdest alırken sağ ayağını yıkadıktan sonra ve sol ayağını yıkamadan önce çorabını giymekte, ardından da sol ayağını yıkayıp çorabını giymektedir.Bu kimsenin, daha sonra abdest alırken çoraplarının üzerini meshetmesi câiz midir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

Abdest alan kimsenin, sol ayağını yıkamadan çoraplarını yıkamaması, daha fazîletli ve daha ihtiyatlıdır.

Nitekim Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ وَلَبِسَ خُفَّيْهِ فَلْيُصَلِّ فِيهِمَا، وَلْيَمْسَحْ عَلَيْهِمَا، ثُمَّ لاَ يَخْلَعْهُمَا إِنْ شَاءَ إِلاَّ مِنْ جَنَابَةٍ [رواه الدارقطني والحاكم وصححه]

"Biriniz abdest aldıktan mestini (çarığını) giyerse, mesti (çarığı) ile namazını kılsın ve (abdest alırken) üzerine meshetsin. Mestini, -cünüplük hâli dışında-dilediği zaman çıkarmasın." (Dârekutnî ve Hâkim rivâyet etmiş,Hâkim, hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Ebu Bekrâ es-Sekafî'nin -Allah ondan râzı olsun-, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den

rivâyet ettiğine göre, o şöyle demiştir:

أَنَّهُ رَخَّصَ لِلْمُسَافِرِ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيَهُنَّ، وَلِلْمُقِيمِ يَوْمًا وَلَيْلَةً، إِذَا تَطَهَّرَ فَلَبِسَ خُفَّيْهِ أَنْ يَمْسَحَ عَلَيْهِمَا . [أخرجه الدار قطني وصححه ابن خزيمة]

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, eğer abdest alıp mestini (çarığını) giyerse, yolcunun üç gün ve üç gece, mukimin bir gün ve bir gece, mestinin (çarığının) üzerini meshetmesine izin (ruhsat) verdi." (Dârekutnî rivâyet etmiş, İbn-i Huzeyme de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

Muğîre b. Şu'be -Allah ondan râzı olsun-, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i abdest alırken görünce onun çarıklarını çıkarmak istemiş fakat Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona şöyle buyurmuştur:

[دَعْهُمَا فَإِنِّي أَدْخَلْتُهُمَا طَاهِرَتَيْنِ، فَمَسَحَ عَلَيْهِمَا .] متفق عليه

"Onları bırak! Çünkü ben, ayaklarımı, çarığımın içine abdestli olarak koydum, ardından ayaklarının üzerini meshetti." (Buhârî ve Müslim).

Yukarıda zikredilen bu üç hadis ile bu anlama gelen diğer hadisler, müslümanın, mestini (çarığını) tam olarak abdest aldıktan sonra giymedikçe, mestinin üzerini meshetmesinin câiz olmadığına adelâlet etmektedir.Abdest alırken sol ayağını yıkamadan önce sağ ayağına mestini veya çorabını giyen kimse, tam olarak abdest almış sayılmaz.

Bazı âlimler ise, bir kimse, abdest alırken sol ayağını yıkamadan önce sağ ayağına mestini veya çorabını giymiş olsa bile, bu meshin câiz olduğu görüşüne varmışlardır. Çünkü bu kimse, mestini veya çorabını, her bir ayağına abdestli olarak giymiştir.

Fakat bu konuda daha ihtiyatlı olunan görüş, birinci görüştür. Çünkü bu, delil konusunda daha açık bir görüştür.Bu kimsenin mestini veya çorabını, sağ ayağının üzerini meshetmeden önce çıkarması ve sol ayağını yıkadıktan sonra mestini veya çorabını giymesi gerekir ki böylelikle ihtilaftan çıksın ve dîni için ihtiyatlı davranmış olsun." (Abdulaziz b. Baz; "Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Baz"; c: 10, s: 116).

Yine, tam olarak abdest almadan mestin (çarığın) üzerini meshetmenin câiz olmadığına delâlet

eden delillerden birisi de şu hadistir:

Ebu Bekrâ es-Sekafî -Allah ondan râzı olsun-, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet ettiğine göre, o şöyle demiştir:

أَنَّهُ رَخَّصَ لِلْمُسَافِرِ ثَلاثَةَ أَيَّامٍ وَلَيَالِيَهُنَّ، وَلِلْمُقِيمِ يَوْمًا وَلَيْلَةً، إِذَا تَطَهَّرَ فَلَبِسَ خُفَّيْهِ أَنْ يَمْسَحَ عَلَيْهِمَا . [أخرجه الدار قطني وصححه ابن خزيمة]

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-, eğer abdest alıp mestini (çarığını) giyerse, yolcunun üç gün ve üç gece, mukimin bir gün ve bir gece, mestinin (çarığının) üzerini meshetmesine izin (ruhsat) verdi." (Dârekutnî rivâyet etmiş, İbn-i Huzeyme de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.Hattâbî de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.Beyhakî şunu nakletmiştir: İmam Şâfiî, hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.Nevevî de hadisin hasen olduğunu belirtmiştir."Telhîsu'l-Habîr"; c:1, s:278. Bknz: İmam Nevevî; "el-Mecmû'"; c: 1, s: 541).